

SXEDIO.FH3

24.12.1947: Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΕΚΚΛΕΓΕΤΑΙ ΔΙΑ ΒΟΗΣ ΝΕΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΔΙΑΔΕΧΟΜΕΝΟΣ ΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟ ΛΕΟΝΤΙΟ. Η ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΑΠΕΧΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΙΔΙΟ ΕΠΙΒΑΤΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ

Με την πανηγυρική εκλογή των Γενικών Αντιπροσώπων που υποστήριζαν τον Μητροπολίτη Κερύνειας Μακάριο και την απουσία αντιπροσώπων από το στρατόπεδο του Μητροπολίτη Δέρκων Ιωακείμ, ο δρόμος ήταν πλέον ανοικτός για την εκλογική συνέλευση που συνήλθε στις **24** Δεκεμβρίου **1947** για να εκλέξει τον Μητροπολίτη Μακάριο ως το νέο Αρχιεπίσκοπο Κύπρου και διάδοχο του αρχιεπισκόπου Λεοντίου.

Η εκλογή μάλιστα του Μακαρίου έγινε από τους Γενικούς Αντιπροσώπους και τους Οφικιάλους της Εκκλησίας διά βοής μια και δεν υπήρχε ανθυποψήφιος.

Η Αριστερά δεν προσήλθε στη συνέλευση που απηρτίσθη από **61** μόνο αντιπροσώπους.

Οι υποστηρικτές του Δέρκων περιορίστηκαν να συνέλθουν σε σύσκεψη στο Δημαρχείο της Λευκωσίας που ελεγχόταν από τον Ιωάννη Κληρίδη και την Παράταξη Εθνικής Συνεργασίας και ενέκριναν το τηλεγράφημα προς τη συνέλευση με το οποίο διαμαρτύρονταν για πρωτοφανείς εκλογικές μεθόδους ενώ θεωρούσαν αντικαταστατική την εκλογή του Μακαρίου:

"Παγκύπριον Μέτωπον Εκλογής Αγίου Δέρκων αποδοκιμάζον πρωτοφανείς εκλογικές μεθόδους, χαρακτηρίζει εκλογήν ως αντικαταστατικήν και άκυρον. Κοινή αποφάσει λαϊκοί αντιπρόσωποι Μετώπου Δέρκων απέχουν διαμαρτυρόμενοι".

Οι εκλογικές μέθοδοι για τις οποίες μιλούσε το Μέτωπο του Αγίου Δέρκων αφορούσαν σύμφωνα με το "Δημοκράτη", εκφραστικό όργανο του ΑΚΕΛ στις **8** Οκτωβρίου (μετά την εκλογή των ειδικών αντιπροσώπων προηγουμένως) την εξαγορά ψήφων "προς **10, 20** και **50**

ακόμα λίρες" και το "τσεκούρεμα των καταλόγων" από αριστερούς ψηφοφόρους.

Την εκλογική συνέλευση για την εκλογή του Κυρηνείας Μακαρίου αποτέλεσαν οι Μητροπολίτες Μακάριος, Περγάμου και Σάρδεων, (οι δυο τελευταίοι ήλθαν στην Κύπρο για να συμπληρωθεί η Ιερά Σύνοδος) οι εννέα Οφφικιάλοι, οι 47 Μακαριακοί αντιπρόσωποι και οι δυο Κληριδικοί ή Δερκικοί αντιπρόσωποι (Παπαπαύλος Χρίστου από την Αχνα και Παπασάββας Χατζηγεωργίου από την Περιστερώνα).

Την εκλογή του Μητροπολίτη Κερύνειας πρότεινε ο Εψηφισμένος ηγούμενος της Μονής Κύκκου Χρυσόστομος και τότε όλοι οι παριστάμενοι σηκώθηκαν από τις θέσεις τους και χειροκροτούντες φώναζαν:

"Μακάριος, Μακάριος, άξιος, άξιος".

Ακολούθησε η ανάγνωση του υπομνήματος της εκλογής το οποίο υπέγραψαν όλοι οι παριστάμενοι αντιπρόσωποι χρησιμοποιούντες το μελανοδοχείο του Εθνομάρτυρα Κυπριανού.

Η ενθρόνιση του νέου Αρχιεπισκόπου έγινε, όπως και την περίπτωση πολλών άλλων Αρχιεπισκόπων, στον Καθεδρικό Ναό Αγίου Ιωάννου, αργότερα όπου τον προσφώνησε ο Αρχιμανδρίτης της Μητρόπολης Πάφου Γεννάδιος.

Ο Μακάριος απαντώντας εκφώνησε και τον ενθρονιστήριο του λόγο και υποσχέθηκε ότι θα εργαζόταν για την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα:

"Στεννότατα συνδεδεμένη με τα πνευματικά μου καθήκοντα και αχώριστος είναι η μέριμνα και προσπάθειά μου για την εθνική αποκατάσταση της νήσου μας" είπε και διαβεβαίωσε ότι "θα συνεχίσω επιδιώκοντας με όλη τη δύναμη και θυσία την Ένωση και μόνο την Ένωση και τίποτε άλλο παρά την Ένωση".

Ακόμα τόνισε ότι "το απαράβατο καθήκο μου έχω να επαναλάβω και από το ιερό αυτό βήμα κατά την εξάριετη αυτή ημέρα: Εάν κάνω σε ξεχάσω την Ελλάδα να κοπεί η δεξιά μου, να κολληθεί η γλώσσα μου στο λαρύγγι μου, εάν δεν σε θυμηθώ, εάν δεν προτάξω την

Ενωση ως στην αρχή της χαράς μου".

Είπε στον ενθρονιστήριο του λόγο ο Κυρηναίος Μακάριος:

" Σεβασμιώτατοι και περισπούδαστοι εν Χριστώ αδελφοί, Τέκνα εν Κυρίω αγαπητά και περιπόθητα.

Βαθυτάτη συνέχει την καρδιά μου συγκίνησις και ανέκφραστα είναι τα κατακλύζοντα την ψυχήν μου αισθήματα, δι' όσα κατά τη στιγμήν ταύτην βουλή και ευδοκία και χάριτι του Θεού περί την εμήν ταπεινότητα εγένοντο.

Ο τα πάντα κατά την απερινόητον αυτού βουλή διέπων και διατιθέμενος Κύριος εν τη απείρω αυτού συγκαταβάσει χαρισάμενος μοι προ έτους την παλινόστησιν "φίλην εις πατρίδα γαίαν" ηυλόγησε νυν να με καλέση εις την υψηλήν ταύτην πρωθιεραρχικήν διακονίαν της αγιωτάτης Εκκλησίας αυτής.Εχαρίσατό μοι και ημέρας ζωής επί της γης, και παρέτεινε τα έτη μου και μετέτρεψε τας βουλάς των κρατούντων, υπέραξιαν τιμήσας με, ίνα και το μέγα τούτο επωμισθώ βάρος, την διακυβέρνησιν του περικλεούς αρχιεπισκοπικού θρόνου του Αγίου Αποστόλου Βαρνάβα. Υποκλίνομαι προ των βουλών αυτού. Υπέικων τω κελεύσματι αυτού, κλείη αινετόν και ευλογημένον το όνομα Αυτού.

Εκφράζω από μέσης καρδίας ευχαριστίας προς την τιμιωτάτην εκλογικήν συνέλευσιν διά τα προς το ταπεινόν πρόσωπον μου αισθήματα αυτής. Δεν ευρίσκω λόγους να ερμηνεύσω την βαθείαν ευγνωμοσύνην εμού και της Εκκλησίας ημών προς τον αγιώτατον αποστολικόν και Πατριαρχικόν Οικουμενικόν Θρόνον, το πάνσεπτον τούτο και πάντιμον κέντρον της Ορθοδοξίας, διά την αδιαλείπτως συμπαθή αυτού διάθεσιν προς την εκκλησίαν ημών, διά την φιλόστοργον αυτού περί αυτής μέριμναν, εκδηλωθείσας πάντοτε καθ' όλην αυτής τη Ιστορίαν. Εν πάση κρίσιμω αυτής περιστάσει πάλαι τε και επ' εσχάτων, πρόθυμον παρέσχε τη Εκκλησία ημών ο γεραρότατος ούτος Θρόνος την πολύτιμον αυτού βοήθειαν και συναντίληψιν. Ουδείς εξ ημών, εν ουδεμιά στιγμή οφείλει να λησμονή ταύτα και μετά

του βαθυτάτου ευγνώμονος ημών σεβασμού προς την σεπτήν και ασάλευτον της Ορθοδοξίας Ακρόπολιν, ας έχωμεν διηνεκείς τας ευχάς προς τον κύριον υπέρ της ευσταθείας και της δόξης αυτής και υπέρ της υγείας και μακροημερεύσεως του τε νυν ευκλεούς προκαθημένου αυτής παναγιωτάτου Οικουμενικού πατριάρχου Μαξίμου του Ε και των απεσταλμένων των Μητροπολιτών Περγάμου Αδαμαντίου και Σάρδεων Μαξίμου, πολλά υπέρ της Εκκλησίας ημών μοχθησάντων και αφοσιωμένος και πεφωτισμένος προσενεγκόντων αυτή υπηρεσίας.

Απευθύνων εγκάρδιον αδελφικόν ασπασμόν προς τους αγιωτάτους Πατριάρχας και Προέδρους των Αγίων αδελφών Αυτοκεφάλων Εκκλησιών, εξαιτούμαι τας ευμενεείς αυτών ευχάς εις βοήθειαν μου και ενίσχυσιν εν η εκκλήθην υπό της θείας χάριτος, υψηλή διακονία και υπισχνούμαι πρόθυμον και πλήρητην σύμπραξιν της εκκλησίας ημών εν πάσι τοις γενικής φύσεως εκκλησιαστικοίς ζητήμασι και τοις απασχολούσι την πόλην ανθρωπότητα σοβαροίς ηθικοίς και κοινωνικοίς προβλήμασι.

Μετά συγκινήσεως πολλής μνημονεύω κατά την ιεράν ταύτην στιγμήν του αιιδίμου προκατόχου μου Λεοντίου του Α του τόσον απροσδοκίτως προς γενικήν θλίψιν, εις τας αιωνίους μετακληθέντας μονάς και διαθέρμως δέομαι του Κυρίου της ζωής και του θανάτου, ίνα αναπαύση εν σκηναίς δικαίων τη ψυχή αυτού,.

Μακροχρόνιος του χρόνου χηρεία περιήγαγεν εις δυσχερέστατον σημείον τα εκκλησιαστικά και άλλα ημών πράγματα. Δεν προτίθεμαι να εκθέσω νυν πλήρες πρόγραμμα διά την ανόρθωσιν τούτων. Διαβεβαιών, ότι "ήδιστα εκδαπανηθήσομαι υπέρ της Εκκλησίας ημών, ότι ουδενός θα φεισθώ υπέρ αυτής κόπου και μόχθου και ότι μετά την συν Θεώ διά στρατιωτών ζηλωτών του έργου του Κυρίου, ευδοκίμως διακονησάντων την Εκκλησίαν ως κληρικών, πάντη αδιαβλήτων τα ήθη και την ευσέβειαν επί πάσι δε σταθερώς ορθοδόξων τα εθνικά φρονήματα, πληρώσιν των χηρευότων τριών Μητροπολιτικών Θρόνων, εν

συνεργασία μετά τοιούτων νέων ιεραρχών της Εκκλησίας ημών, θ' αρχίση εργασία ανοικοδομήσεως και ανασυγκροτήσεως, αρκούμαι να δηλώσω εν γενικαίς γραμμαίς τα κεντρικά και ουσιώδη σημεία του μέλλοντος έργου, όπερ του κυρίου συνεργούντος θα προσπαθήσω να εκτελέσω.

Πρώτιστον μέλημα μου έσται η ανύψωσις της πνευματικής και υλικής θέσεως του ιερού ημών κλήρου-πρόβλημα όπερ τ'αληθές ειπείν απασχολεί πάσας τας Εκκλησίας. Εχομεν ανάγκην κλήρου ευπαιδευτού και ιεροπρεπούς σεμνοβίου και πειθαρχική, λόγω και έργω διδακτικού, τη ψυχή και διανοία αφωσιωμένου εις την θέσιν αυτού αποστολήν. Αλλ' ίνα αποκτήσωμεν τοιούτον κλήρον μετά μορφώσεως αληθώς χριστιανικής ανάγκης να εξασφαλίσωμεν αυτώ και μέσα ζωής καλλιτέρας να δώσωμεν αυτώ συντήρησιν αξιοπρεπή ανάλογον προς την υψηλή αυτού εν τη κοινωνία θέσιν. Ημίμετρα δεν θεραπεύουσι την κατάστασιν. Επιβάλλεται να επιδιωχθή σοβαρώς η πλήρης θεραπεία της σπουδαίας ταύτης ανάγκης. Ποθώ να κατορθώσωμεν να λέγωμεν πάντες και ν' ακούωμεν να λέγωσιν οι έξω περί ημών ότι η Εκκλησία Κύπρου κατήγαγε μεγάλην επιτυχίαν. Απέκτησε κλήρον άξιον της αποστολής αυτού. Ο Θεός έστω ημίν βοηθός εις την προσπάθειαν ταύτην.

Παράλληλον προς τούτο σπούδασμά μου είναι η άρσις της διαιρέσεως εν τω λαώ, ην επέφερεν ο μισόκαλος, η πρυτάνευσις αγάπης ειρήνης και ομονοίας εν αυτώ, η θρησκευτική και ηθική αυτού προαγωγή. Πάσα φροντίς θα καταβληθή προς τούτο και ουδέν θα αμεληθή έξ όσων φέρουν προς τον θεάρεστον τούτον σκοπόν.

Πάση δυναμει θα επιδιωχθή πύκνωσις του θείου κηρύγματος, πολλαπλασιασμός των κατηχητικών σχολείων και θρησκευτικών σωματείων, υποστήριξις και εξάπλωσις του εκκλησιαστικού και θρησκευτικού τύπου, πληρέστερα οργάνωσις ασκήσεως της φιλανθρωπίας και ενίσχυσις της εθνικής ημών Παιδείας.

Τότε δύναται η Εκκλησία να είπη, ότι εκπληροί τον προορισμόν αυτής όταν το υπό της ην πνευματική αυτής διοίκησιν τελούν χριστεπώνυμον πλήρωμα ευρίσκηται εις υψηλόν θρησκευτικόν και εθνικόν επίπεδον, όταν χαρακτηρίζη και διακρίνη, τούτο θερμή ευσέβεια, αυστηρά τήρησις της παρακαταθήκης της πίστεως, ήτις εν τη ιστορία του ευσεβούς και φιλοθρήσκου ημών Έθνους απεδείχθη σωστική κιβωτός και αστείρευτος πηγή πνευματικών ηθικών κατορθωμάτων και μεγαλουργιών και όταν, συνωδά τις επιταγαίς αυτής ειρηνεύη τούτο και διαλάμπη επί χριστιανικαίς αρεταίς απέσχον οθνίων ασυστάτων και ολεθρίων ιδεών και κοσμοθεωριών ως το τέλος ηθική αναρχία σύγχυσις χάος, όλεθρος.

"Στενώτατα συνδεδεμένη μετά των πνευματικών τούτων καθηκόντων μου και αχώριστος είναι η μέριμνα και προσπάθειά μου διά την εθνικήν αποκατάστασιν της νήσου ημών.

Μετά του φιλοθρήσκου και φιλοπάτριδος Κυπριακού λαού θα συνεχίσω επιδιώκων πάση δυνάμει και πάση θυσία την Ένωσιν και μόνον την Ένωσιν και ουδέν άλλο ή την Ένωσιν.

Το διά συνταγματικάς μεταρρυθμίσεις και αυτονομίαν οικονομικήν ευημερίαν ριφθέν δέλεαρ δεν πρόκειται να παραπλανήση και παρασύρη ημάς εις υποστολήν της ενωτικής σημαίας ήτις μένει και θα παραμένει υψηλά πάντοτε και υπερηφάνως αναπεπταμένη.

Το υπ' εμοί καθήκον απaráβατον έχω να επαναλάβω και από του ιερού τούτου βήματος κατά την εξαίρετον αυτήν ημέραν. "Εάν επιλάθωμαι σου Ελλάς, επιλισθείη η δεξιά μου, κολληθείη η γλώσσα μου τω λάρυγγί μου, εάν μη σου μνησθώ, εάν μη προανατάξωμαι την Ένωσιν ως εν αρχή της ευφροσύνης μου.

Μακράν η λιποψυχία και η αυταπάτη. Εθνική σωτηρία μόνον εν τη Ένώσει εξασφαλίζεται. Συντελουμένη η Ένωσις θα αποτελέση την αφειτηρίαν παντοειδούς διά τον Κυπριακόν λαόν πρόοδον και ακμής. Η ιστορία διδάσκει αψευδώς ότι προάγονται και ευημερούσι μόνον οι ελεύθεροι λαοί, οι

τελούντες υπό Κυβέρνησιν ομαίμονα και ομόγλωσσον και ομόδοξον, είτε μικροί είτε μεγάλοι είναι ούτοι.

Όταν τη θεία βοήθεια η πολυφίλητος ημών πατρίς αποδοθή εις τας αγκάλας της μητρός αυτής Ελλάδος, όταν ο σκοπός προς τον όλη η ζωή μου απέβλεπεν, επιτευχθή, πράγμα όπερ έχομεν παν δικαίωμα να αναμένωμεν, ως ουχί πολύ απομακρυσμένον, δεν θα έχω ή να αναφωνήσω προς τον ιθύνοντα τας τύχας των λαών, Βασιλέα του παντός ως ο δίκαιος Συμεών: "Νυν απολύεις τον δούλον σου δέσποτα".

Εις την τριάδα ταύτη των καθηκόντων θα καθοσιώσω νουν και ψυχήν και καρδιάν, περί ταύτην θα στρέφονται όλαί αι σκέψεις και προσπάθειαι μου. Ο δε κύριος "ου η δύναμις εν ασθενεία τελειούται" είη μοι βοηθός και συναντηλήπτωρ, ευλογών ταύτας και κατευοδών και εις αίσιον αγών πέρας.

Σοβαρά θα ήτο η παράλειψις μου, εάν κατά την επίσημον ταύτην στιγμήν δεν διεξεδήλουν την όντως μεγάλην και ειλικρινή λύπην μου, διότι δαχωρίζομαι του ευσεβούς και φιλοπάτριδος ποιμνίου μου της Ιεράς Μητροπόλεως Κυρηναίας, μεθ' ου συνέζησα εν επιζήλω αρμονία επί τριάκοντα και επέκεινα έτη, μεθ' ου συνητυύχησα και συνέπαθον, όπερ ηγάπησα πατρικώς και υφ' ου ηπατήτην υικώς. Εξ όλης της ψυχής και καρδιάς εύχομαι, ίνα τύχη τούτο κρείττονος εμού ποιμένος και ίνα διαρκώς προάγηται και ευτυχή εν Χριστώ Ιησού τω κυρίω ημών.

Διαπύρως ικετεύων τον Ουράνιον της Εκκλησίας, θεμελιωτών και Κυβερνήτην "ας έθετε δια πνεύματος του Αγίου τους επισκόπους ποιμαίνειν την Εκκλησίαν αυτού, ην περιποιήσατο διά του ιδίου αίματος" ίνα σκέπη την καθ' υπερβολήν δοκιμασθείσαν Αγιωτ. ημών Εκκλησίαν και εξαγάγη αυτήν ταχέως εκ της θλιβεράς θέσεως εις ην περιήγαγεν αυτήν δεκατετραετής χηρεία και ορφανία, απονέμω εν κατακλείδι προς τον ευαγή κλήρον και το φιλόχριστον πλήρωμα εξ όλης ψυχής τη πατρική μου ευλογίαν και επικαλούμαι επί πάντας τους τε αγαπώντας και τους μισούντας ημάς

πλουσίας τας άνωθεν δωρεάς και χάριτας αντεξετούμενος άμα πάντων τας ευχάς και τας δεήσεις υπέρ εμού, υπέρ ενισχύσεως μου εν τη ιερωτάτη και αγιωτάτη διακονία "ίνα μη αδόκιτος γένωμαι".

Η χάρις του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού και η αγάπη του Θεού και πατρός και η κοινωνία του Αγίου Πνεύματος είη μετά πάντων ημών. Αμήν".

Η Αριστερά Παράταξη που είχε ήδη διαχωρίσει το δρόμο της από την Εθναρχία δεν δέχθηκε την εκλογή του Μακαρίου και την κατήγγειλε ως πραξικόπημα, ενώ χρησιμοποιούσε σοβαρές και βαριές λέξεις για να καταδικάσει την εκλογή του.

Ταυτόχρονα αποκαλούσε τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο "επιβάτη" του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου και "κομματάρχη" και την Ιερά Σύνοδο που σχημάτισε αργότερα "Ιερά κομματική σύνοδο".

Ακόμα χαρακτήρισε την εκλογή του πραξικόπημα.

Στις 25 Δεκεμβρίου ο "Δημοκράτης" παρουσίασε την εκλογή του Μακαρίου στο θρόνο του Αποστόλου Βαρνάβα με την πιο κάτω είδηση:

" Η τελευταία πράξις της πρωτοφανούς και σκανδαλώδους εκλογικής κωμωδίας έκλεισε χθες την πρωίαν με την ανάρρησιν κομματάρχου και ετεροκινήτου κομματάρχου Μακαρίου εις τον ιστορικόν θρόνον του Αποστόλου Βαρνάβα. Επιβάς διά δολίων μέσων και αισχρών μεθόδων της Κυπριακής δεξιοφροσύνης του Αρχιεπισκοπικού θρόνου δεν αναγνωρίζεται από την πραγματικήν πλειοψηφίαν του λαού και θεωρείται υπ' αυτού ως το "σύμβολον" της αντεθνικής και αντιχριστιανικής πολιτικής των εκμεταλλευτών του λαού και υπονομευτών της ιεράς εθνικής του υποθέσεως".

(Μεταγλώττιση)

" Η τελευταία πράξη της πρωτοφανούς και σκανδαλώδους εκλογικής κωμωδίας έκλεισε χθες το πρωί με την άνοδο κομματάρχη και ετεροκίνητου κομματάρχη Μακαρίου στον ιστορικό θρόνο του

Αποστόλου Βαρνάβα. Αφού επέβη με δόλια μέσα και αισχρές μεθόδους της Κυπριακής δεξιοφροσύνης, στον Αρχιεπισκοπικό θρόνο δεν αναγνωρίζεται από την πραγματική πλειοψηφία του λαού και θεωρείται από αυτόν ως το "σύμβολο" της αντεθνικής και αντιχριστιανικής πολιτικής των εκμεταλλευτών του λαού και υπονομευτών της ιερής εθνικής του υπόθεσης".